

Parlamentul
Republicii Moldova

AO nr. 54/02-113

19.08.2022

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr.797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare.

Anexă:

1. Proiectul de lege – 3 file.
2. Nota informativă – 4 file.

Deputați în Parlament

Ana Opriș
Denis Leucă

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.F. Nr.	335
"19" 08	2022
Ora	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

pentru modificarea Legii nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. – Legea nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare (Monitorul Oficial Nr. 7-17 art. 54), cu modificările ulterioare, se completează și se modifică după cum urmează:

1. Preambulul se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins:
“- Regulamentul (UE) 2019/649 al Comisiei din 24 aprilie 2019, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 110 din 25 aprilie 2019, de modificare a anexei III la Regulamentul (CE) nr. 1925/2006 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește acizii grași trans, alții decât acizii grași trans care se găsesc în mod natural în grăsimile de origine animală.”

2. **La Articolul 2** la noțiunea „declarația nutrițională sau etichetarea nutrițională”, la lit. b) după cuvintele „acizi grași saturați” se include sintagma „acizi grași trans”;

3. **La Articolul 8** alin. (1) lit. l), după cuvintele „- acizi grași saturați” se introduc cuvintele „- acizi grași trans”;

4. **La Articolul 13:**

- alin. (1) sintagma „de stat a Republicii Moldova” se substituie cu sintagma „română”;

- se completează cu alin. (1¹) cu următorul conținut:

„(1¹) Importatorii, distribuitorii și comercianții pe piața Republicii Moldova se vor asigura că informațiile obligatorii referitoare la produsele alimentare sunt puse la dispoziția consumatorului în limba română și apar direct pe ambalajul sau pe eticheta produsului alimentar.”

5. **La Articolul 29:**

- alin. (1) litera b), după cuvintele „acizi grași saturați” se introduc cuvintele „acizi grași trans”;

- alin. (2) litera „g)” se exclude;

- se completează cu alin. (6) cu următorul cuprins:

„(6) Specificațiile tehnice privind conținutul de acizi grași trans în produsele alimentare sunt stabilite în secțiunea a 3-a din anexa nr. 12.”;

6. **Articolul 37 alin. (1)** se divizează și se expune în următoarea redacție:

„ (1) Pentru produsele alimentare prezentate nepreambalate la vânzare către consumatorul final de către unitățile de comerț este obligatorie

inclusiunea mențiunilor specificate la art. 8 alin. (1) lit. a)–c), f), l). Înscriserea se face pe același afiș cu prețul de vânzare al produsului, fără a induce în eroare consumatorul.

(1¹) Pentru produsele alimentare ambalate în locul în care sunt comercializate la cererea cumpărătorului sau pentru cele preambalate în incita unităților de comerț în vederea vânzării lor directe este obligatorie includerea mențiunilor specificate la art. 8 alin. (1) lit. a)–c), e)–h), l). Informațiile obligatorii vor fi aplicate direct pe eticheta atașată pe ambalajul produselor.”

7. Anexa nr. 9 se completează cu pct. 6 și 7 cu următorul conținut:

„6. Operatorii din domeniul alimentar vor include informația privind valabilitatea produsului alimentar direct pe ambalajul produsului sau pe eticheta atașată la acesta la finele procesului tehnologic de producere și se va asigura că acesta este indelebil și imposibil de modificat la celelalte etape ale lanțului alimentar.

7. Pentru produsele alimentare de import care, din punct de vedere microbiologic, sunt ușor perisabile și susceptibile de a prezenta un pericol imediat pentru sănătatea consumatorului informația privind valabilitatea produsului va apărea în formă imprimată, ștanțată, marcată, gravată sau tipărită direct pe ambalajul produsului alimentar.”

8. Anexa nr. 12 se completează cu secțiunea nr. 3 cu următorul cuprins:

Secțiunea a 3-a

Substanțe a căror utilizare în produsele alimentare este limitată și se află sub control

Substanță limitată	Condiții de utilizare	Cerințe suplimentare
Acizi grași trans, alții decât acizii grași trans prezenți în mod natural în grăsimea de origine animală	Maximum 2 grame la 100 g de grăsime în alimentele destinate consumatorului final și în alimentele destinate vânzării cu amănuntul	Operatorii din domeniul alimentar, care furnizează altor operatori din acest domeniu alimente care nu sunt destinate consumatorului final sau vânzării cu amănuntul, se asigură că acestor operatori din domeniul alimentar le sunt furnizate informații cu privire la cantitatea de acizi grași trans, alții decât acizii grași trans care se găsesc în mod natural în grăsimile de origine animală, în cazul în care cantitatea respectivă depășește 2 grame la 100 g de grăsime.”

Articolul II.

1. Prezenta lege intră în vigoare după două luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. I pct. 8 care se

- va pune în aplicare începând cu 1 iulie 2023 pentru produsele alimentare fabricate în Republica Moldova.
2. Prin derogare de la pct. 1, produsele alimentare de import ce nu corespund prevederilor prezentei legi pot fi introduse pe piață pentru o perioadă de până la 6 luni de la data publicării.
 3. Prin derogare de la prevederile pct. 1, produsele alimentare ce nu corespund prevederilor prezentei legi pot fi introduse pe piață până la epuizarea stocurilor fabricate/importate, dar nu mai târziu de 1 ianuarie 2024.
 4. Operatorii din domeniul alimentar își vor aduce în concordanță procesul tehnologic cu prevederile prezentei legi până la 1 ianuarie 2023.
 5. Guvernul, prin intermediul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, va asigura controlul oficial al prezenței acizilor grași trans în produsele alimentare plasate pe piață.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect a fost elaborat de către un grup de deputați.

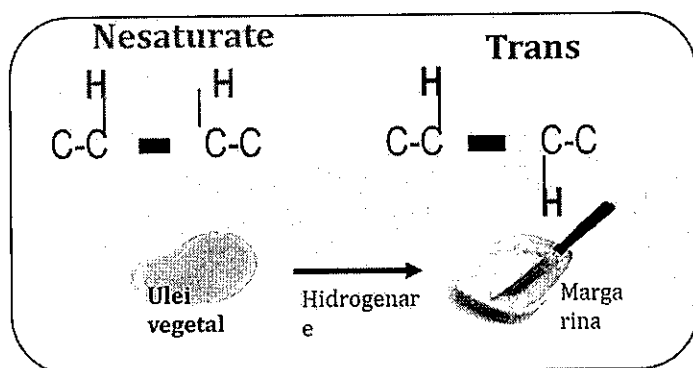
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Scopul proiectului de lege constă în protecția intereselor consumatorilor prin practici corecte de informare la comerțul de produse alimentare nepreambalate, ambalate, sau pentru cele preambalate în incita unităților de comerț. Obiectivul de bază ține de reglementarea cantității de acizi grași trans în conținutul alimentelor, care afectează direct sănătatea oamenilor.

Actualmente cadrul juridic ce reglementează etichetarea produselor alimentare care conțin acizi grași trans este Legea nr.279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare.

În conformitate cu art. 29 alin. (2) declarația nutrițională poate fi completată în mod facultativ cu indicarea cantității de acizi grași trans, însă conținutul acestora în alimente nu este limitat.

Acizii grași trans sunt considerate cele mai nocive tipuri de grăsimi, deoarece ridică nivelul de colesterol „rău” (LDL) în organism, crescând incidența bolilor cardiovasculare, cerebro-vasculare și oncologice.

Formarea acizilor grași trans are loc în cadrul unui proces numit hidrogenare, când uleiul vegetal este tratat cu hidrogen gazos și se transformă într-o structură solidă.

Formula chimică a găsîmilor naturale – $C_nH_{2n+1}COOH$ v.s. Formula chimică a acizilor grași trans – $C_{18}H_{32}O_2$).

Este necesar de menționat că procentul sporit de acizi grași trans afectează sănătatea populației prin creșterea agregării plachetare, rezistenței la insulină și a masei corporale, fiind și factori decisivi în dezvoltarea cancerogenezei, în deosebi a incidenței cancerului de colon, ovarian și mamar. Menționăm, acizii grași trans scad nivelul de testosteron și afectează spermatogeneza.

Utilizarea acizilor grași trans în industria alimentară este datată cu anul 1950. Acestea se utilizează în industria alimentară deoarece prelungesc

termenul de valabilitate a produsului, conferă un aspect atrăgător și prelungește prospețimea acestuia.

Alimentele în care se regăsește un procent sporit de acizi grași trans sunt: margarina, frișca, smântâna vegetală, biscuiți, fursecuri, cartofi prăjiți, gogoși, produse semipreparate congelate, chifle pentru hamburger etc.

Pe baza dovezilor din studiile experimentale in vitro, studiile dietice și studiile observaționale prospective, consumul de acizi grași trans din uleiuri parțial hidrogenate nu oferă nici un beneficiu nutrițional aparent și are un potențial considerabil de dăunare.

La 4 decembrie 2009, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară a adoptat un aviz științific în care concluzionează că aportul de acizi grași trans ar trebui să fie cât mai mic posibil în contextul unei diete adecvate din punct de vedere nutrițional.

La 15 mai 2018, Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a recomandat eliminarea acizilor grași trans, produși pe cale industrială, din alimentele consumate la nivel mondial. Este argumentat științific, consumul de acizi grași trans este asociat cu o creștere de 34% a numărului de decese generale, 28% dintre acestea, fiind cauzate de maladii cardiovasculare. OMS recomandă: ponderea grăsimilor trans din nutriția zilnică să fie mai mică de 1% din consumul total de energie (pentru un adult care consumă 3 000 kcal/zi), adică mai puțin de 2,2 grame pe zi de acizi grași trans. Un consum sporti de 2,5 – 6,3 % din totalul energetic crește riscul de deces cardiovascular cu 30 %, iar a evenimentelor cardiovasculare – cu 25 %. Totodată, se triplează riscul de a dezvolta demență senilă sau boala Alzheimer și crește riscul de infertilitate ovulatorie.

Bolile non transmisibile (BNT) sunt principalele cauze deces și dizabilitate la nivel mondial. În fiecare an cca 15 mln. de oameni cu vârsta cuprinsă între 30-69 de ani mor din cauza unei BNT. Unul dintre cele 5 factori de risc ai BNT este alimentația nesănătoasă, cu conținut sporit de acizi grași trans, alături de consumul de alcool, tutun, sedentarism și poluarea aerului. Astfel, una din cauzele principale a BNT este un regim alimentar neadecvat, neechilibrat a populației, cu prevalare consumul de alimente nesănătoase (produse alimentare de tip fast-food, produse de patiserie, cofetărie) neetichetate corespunzător și care conțin acizi grași trans în cantități excesive.

Comisia Europeană a aprobat Regulamentul Comunității Europene 2019/649 de modificare a anexei III la Regulamentul (CE) nr. 1925/2006 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește acizii grași trans, alții decât acizii grași trans care se găsesc în mod natural în grăsimile de origine animală care obligă statele membre să limiteze cantitatea de acizi grași trans la maximum 2 grame la 100 g de grăsime din conținutul produselor alimentare, fapt ce nu se regăsește în legislația națională.

În Republica Moldova, incidența maladiilor cardiovasculare are o rată dublă față de media europeană, iar 50% din populația adultă a țării se confruntă cu hipertensiunea arterială, fără diferențe între sexe.

La momentul actual, în lipsa unor reglementări clare privind utilizarea alimentelor ce conțin acizi grași trans, populația consumă alimente, care nu sunt conforme.

Necăutând la utilizarea și aprobarea de ghiduri și protocoale ce țin de implementarea procedurilor de screening și evaluarea riscului cardiovascular, vis a vis de creșterea numărului de medicamente compensate, morbiditatea și mortalitatea prin BNT au o rată dublă față de media europeană, indicatori ce se mențin la același nivel în ultimii 20 de ani.

Dacă nu va fi întreprinsă o măsură urgentă, ce ține de reglementarea și controlul cantității de acizi grași trans în alimente, riscul creșterii în continuare a morbidității maladiilor cardiovasculare va conduce la micșorarea speranței de viață.

Totodată implementarea proiectului de lege va contribui la armonizarea cadrului legal cu cel comunitar.

Menționăm, că la nivel național, Laboratorul din cadrul Instituției Publice „Centrul Republican de Diagnostic Veterinar” este acreditat pentru depistarea acizilor grași trans în produsele alimentare, astfel va fi facilitată monitorizarea de stat a cantității acestora în alimente.

Pentru a se asigura informarea consumatorilor cu privire la conținutul produselor alimentare, este necesar să se ia în considerare toate mijloacele de furnizare a produselor către consumator, inclusiv vânzarea produselor alimentare nepreambalate, sau cele ambalate în locul în care sunt vândute la cererea cumpărătorului sau pentru cele preambalate în incinta unităților de comerț.

Menționăm în versiunea actuală a legii pentru produsele ambalate la locul de vânzare, în mod eronat se indică data ambalării și nu data fabricării produsului și termenul de valabilitate, astfel generând riscul ca consumatorul să procure produse ale căror valabilitate nu este cunoscută.

Totodată, mențiunile prevăzute la art. 37 nu sunt suficiente pentru a asigura un înalt nivel de protecție a intereselor și sănătății consumatorului. Operatorii din domeniul alimentar, care preambalează și comercializează produse în incinta unităților de comerț trebuie să întreprindă măsuri ca aceste produse să conțină suficiente informații încât să permită consumatorilor, inclusiv celor care urmează un regim alimentar special, să aleagă în cunoștință de cauză.

O altă problemă identificată, este că producătorii aplică mențiunea privind valabilitatea produsului pe un adeziv/sticker separat, astfel încât acesta poate fi ușor modificat la etapa de comercializare. Problema poate fi soluționată prin implementarea prezentului proiect.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de act normativ creează un cadru adecvat în vederea armonizării legislației naționale cu legislația Uniunii Europene referitor la siguranța produselor alimentare. În acest sens, acesta creează cadrul necesar aplicării Regulamentului (UE) 2019/649 al Comisiei din 24 aprilie 2019 de modificare a anexei III la Regulamentul (CE) nr. 1925/2006 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește acizii grași trans, alții decât acizii grași trans care

se găsesc în mod natural în grăsimile de origine animală, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 110 din 25 aprilie 2019.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege urmărește să reglementeze mențiunile specifice la etichetarea produselor alimentare de import, produselor alimentare nepreambalate la vânzare către consumatorul final sau cele ambalate în locul în care sunt vândute la cererea cumpărătorului sau pentru cele preambalate în incita unităților de comerț în vederea vânzării lor directe.

Proiectul de lege reglementează cantitatea de *acizii grași trans* în 100 gr. grăsimi, alții decât acizii grași trans care se găsesc în mod natural în grăsimile de origine animală în condiții care duc la ingerarea unor cantități cu mult mai mari decât cele rezonabil estimate.

Prin acest proiect de lege se va asigura protecția sănătății consumatorilor prin stabilirea de cerințe obligatorii cărora trebuie să se conformeze operatorii din domeniul alimentar la plasarea pe piață a produselor alimentare.

Astfel Legea nr. 279/2017 va stabili expres cantitatea de acizi grași trans, alții decât acizii grași trans care se găsesc în mod natural în grăsimile de origine animală, să nu depășească 2 grame la 100 g de grăsime.

Aprobarea prezentului proiect de act normativ va da împuternicirile necesare autorităților responsabile de implementare să asigure că agenții economici din sectorul alimentar vor plasa pe piață produse alimentare sigure și inofensive și va contribui la îmbunătățirea sănătății populației.

5. Fundamentarea economico-financiară

Pentru implementarea acestui proiect de lege nu este necesară alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul de lege urmează a fi supus avizării, expertizei anticorupție și consultării publice în conformitate cu prevederile Legii 100/2017 cu privire la actele normative.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în domeniul decizional, proiectul de lege urmează a fi supus avizării și consultărilor publice în conformitate cu prevederile legale.

Deputați în Parlament

Andreea Bălan *Florin Bălan* *Florin Bălan*